

SPRÁVA O STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY V ROKU 2016

LESNÉ HOSPODÁRSTVO

KLÚČOVÉ OTÁZKY A KLÚČOVÉ ZISTENIE

Aký je stav a smerovanie lesného hospodárstva vo vzťahu k životnému prostrediu?

SR sa so 41,2 % pokrytím lesmi zaraďuje medzi tie lesnatejšie krajiny v Európe. **Pozitívnym smerovaním** lesníctva v SR je: smerovanie k funkčne integrovanému, trvalo udržateľnému lesnému hospodárstvu vrátane priebežne sa zvyšujúcej výmery lesných pozemkov a stabilizácie neštátneho sektora lesného hospodárstva, prístupnosť všetkých lesov verejnosti bez rozdielu vlastníctva a obhospodarovanie lesných pozemkov podľa platných programov starostlivosti o lesy. Na druhej strane, **existenčným problémom** lesníctva je v súčasnosti riešenie financovania svojich potrieb, aby bolo zabezpečené plnenie všetkých ekonomických, environmentálnych (ekologických) a sociálnych funkcií lesov, ako aj predpokladané negatívne dopady zmeny klímy na lesné ekosystémy.

- **Podiel LH na tvorbe HDP** sa v SR dlhodobo pohybuje pod úrovňou 1 %. V roku 2016 predstavoval tento podiel 0,33 %. So zohľadnením prínosov verejnoprospešných funkcií lesov a drevospracujúceho priemyslu na HDP hospodárstva SR (čo sa v súčasnosti nezaráta) by však predstavoval cca trojnásobok súčasného podielu.
- **Výmera lesných pozemkov (LP)**, ako aj porastovej pôdy sa dlhodobo mierne zvyšuje, na čom sa podieľa najmä zalesňovanie poľnohospodársky nevyužitelných pôd, prevod poľnohospodárskych pozemkov pokrytých lesnými drevinami (tzv. biele plochy), ako aj postupné zosúladaťovanie skutočného stavu so stavom evidovaným v katastri nehnuteľností a v programoch starostlivosti o lesy.
- Na **poškodzovaní lesov** sa v prevažnej miere podieľajú abiotické škodlivé činitele, s dominantným pôsobením vetra, u ktorého je možné **dlhodobo** konštatovať nepravidelné výkyvy v poškodzovaní. Z **biotických** škodlivých činiteľov sú najvýznamnejšou skupinou **podkôrníky (najmä lykožrút smrekový)**, ktoré od roku 2000 zaznamenali postupný nárast výskytu a škodlivého pôsobenia s kulmináciou v roku 2009. Situáciu v poškodení porastov podkôrným a drevokazným hmyzom možno však stále všeobecne označiť ako veľmi nepriaznivú a od roku 2004 predstavuje najväčší problém v ochrane lesa, pričom najviac ohrozenou drevinou je smrek. Z antropogénnych činiteľov je najvýznamnejšie **imisné poškodenie**, ktoré ale od roku 2002 **klesá**, aj keď pretrváva vplyv imisného zaťaženia lesných pôd z minulosti. Vysoký podiel v antropogénnom poškodení lesov zaznamenali aj **krádeže**

dreva či lesné požiare, ktorých hlavnou príčinou býva verejnosť a tiež vypalovanie trávy na poľnohospodárskych pozemkoch. **Zdravotný stav lesov** Slovenska charakterizovaný mierou defoliácie možno stále považovať za **nepriaznivý**, pričom je naďalej horší ako celoeurópsky priemer. Pri ihličnatých drevinách možno už od roku 1996 pozorovať stabilizáciu zdravotného stavu, no pri listnatých došlo k jeho zhoršeniu. **Najviac poškodenými** drevinami sú dub (so zlepšujúcim sa trendom) a borovica (so zhoršujúcim sa trendom), **najmenej** buk a hrab (so zhoršujúcim sa trendom). Oblasťami s dlhodobo najhorším zdravotným stavom lesov na Slovensku zostávajú Kysuce, Orava a spišsko-tatranská oblasť, ktorý súvisí s masívnym rozpadom smrekových lesných porastov.

- Ťažba dreva v lesoch SR má **dlhodobo rastúci trend**, čo vyplýva hlavne z veľkého rozsahu náhodných ťažieb v dôsledku pôsobenia škodlivých činiteľov, ale tiež z postupného presunu v súčasnosti nadnormálne zastúpených vekových stupňov do veku rubnej zrelosti. V roku 2016 sa ťažba dreva mierne zvýšila. Problémom lesníctva v tejto oblasti je vysoký rozsah náhodných ťažieb (kalamitného dreva), ako aj zastarané a opotrebované technické vybavenie v mechanizovaných činnostiach.

Aké sú interakcie lesného hospodárstva a životného prostredia? (Vplyv lesného hospodárstva na životné prostredie)

Lesné hospodárstvo sa ako základný ekostabilizačný faktor nielen Slovenska, ale aj v rámci európskeho meradla, aktívne podieľa na tvorbe a ochrane životného prostredia. Prípadné negatívne vplyvy na ŽP vyplývajú, príp. môžu vyplývať, z jeho obmedzených ekonomických možností pri zabezpečovaní verejnoprospešných funkcií lesov, zo stavu a prevádzky dopravnej siete či z ťažobnej činnosti.

- Najviac zastúpenou **kategóriou lesov** sú lesy **hospodárske**, nasledujú lesy **ochranné** a najmenšie zastúpenie majú lesy **osobitného určenia (LOU)**. V rámci vývoja kategorizácie lesov dochádza od roku 2000 po predchádzajúcom poklese opätovne k miernemu nárastu výmery hospodárskych lesov na úkor LOU. Výmera ochranných lesov je cca od roku 2005 stabilizovaná.
- **Zásoba dreva** v lesoch SR sa kontinuálne zvyšuje, pričom už od roku 1994 prevyšuje zásoba listnatého dreva zásobu ihličnanov.

Podiel lesného hospodárstva na tvorbe oxidu uhličitého (CO₂), ktorý sa dostáva do ovzdušia hlavne pri konverzii lesných plôch na ornú pôdu, je **zanedbateľný**. Naopak, lesné porasty sa v značnej miere podieľajú na **záchytoch** atmosférického CO₂. Lesy mierneho pásma majú značný potenciál viazania CO₂. Aj po roku 2000 naďalej dochádza k postup-

nému zvyšovaniu **zásob uhlíka** v lesných ekosystémoch, čo je dôsledok rozširovania zalesnenej plochy a hlavne zvýšenia hektárových zásob drevnej hmoty.

- **Podiel ťažby dreva na prírastku** je možné hodnotiť stále ako trvalo udržateľné, keďže je ťažba dreva nižšia ako jeho ročný celkový bežný prírastok (CBP), nemalo by sa však ťažiť viac ako 60 % objemu CBP. Od roku 2000 tento podiel narástol, pričom od roku 2004 permanentne prekračuje spomínanú odporúčanú hodnotu. Nárast súvisel hlavne s realizáciou nadmerných náhodných ťažieb spôsobených kalami.
- V lesoch SR prevláda všeobecne zo stanoviska ekologického hľadiska vhodné **drevinové zloženie**, teda priaznivá a pestrá druhová štruktúra. Pozitívne je postupné znižovanie plošného zastúpenia ihličnatých drevín oproti listnatým, čím sa postupne pribli-

žujeme k cieľovému drevinovému zloženiu.

Podiel prirodzenej obnovy lesných porastov predstavuje k roku 2016 viac ako tretinu z ich celkovej obnovy, čo znamená nárast oproti roku 2000.

- **Jarné kmeňové stavy raticovej zveri** (okrem srnčej) sa síce podarilo v roku 2012 stabilizovať, resp. zastaviť ich nežiaduci nárast za posledné roky, následne však ich stavy znova rástli. Alarmujúca je neustále klesajúca početnosť srnčej zveri, aj keď pozitívne možno hodnotiť mierny nárast jej stavov k roku 2016. K poklesu stavu dochádza naďalej pri **malej zveri**. Početnosť **veľkých šeliem** je podľa štatistiky hodnotená ako stabilná, s pozitívnym trendom ich populácie.
- V rámci rozlohy lesov zaberali **chránené územia** (vrátane územi NATURA 2000) viac ako polovicu **z celkovej výmery LP**.

VZŤAH LESNÉHO HOSPODÁRSTVA A ĽUDSKÉHO ZDRAVIA

Základným predpokladom ľudského zdravia a duševnej pohody je čisté životné prostredie. Jednou z hlavných zložiek podieľajúcich sa na tvorbe takéhoto prostredia sú **lesy**, ktoré ponúkajú rozsiahle spoločenské prínosy, vrátane prínosov pre ľudské zdravie (filtrujú ovzdušie, produkujú kyslík, tlmia

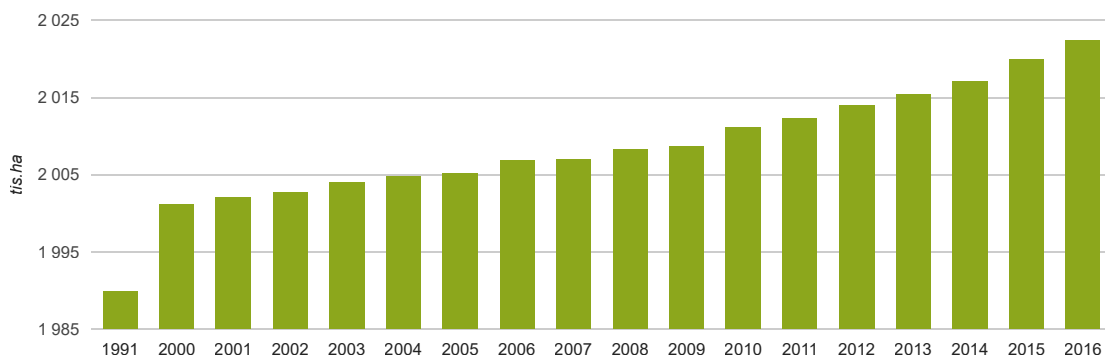
hluk, poskytujú liečivé produkty atď.). Lesy plnia **viac funkcií súčasne, okrem iného verejnoprospešné funkcie**, – napr. vodochrannú, rekreačnú, kupelno-liečebnú a protiimisnú, čím priamo aj nepriamo vplyvajú na ľudské zdravie.

VÝMERA, FUNKCIE A ZLOŽENIE LESOV

Lesnatosť SR je dlhodobo stabilná, resp. mierne sa zvyšuje. **Výmera lesných pozemkov** dosiahla 2 022 522 ha (medzi-

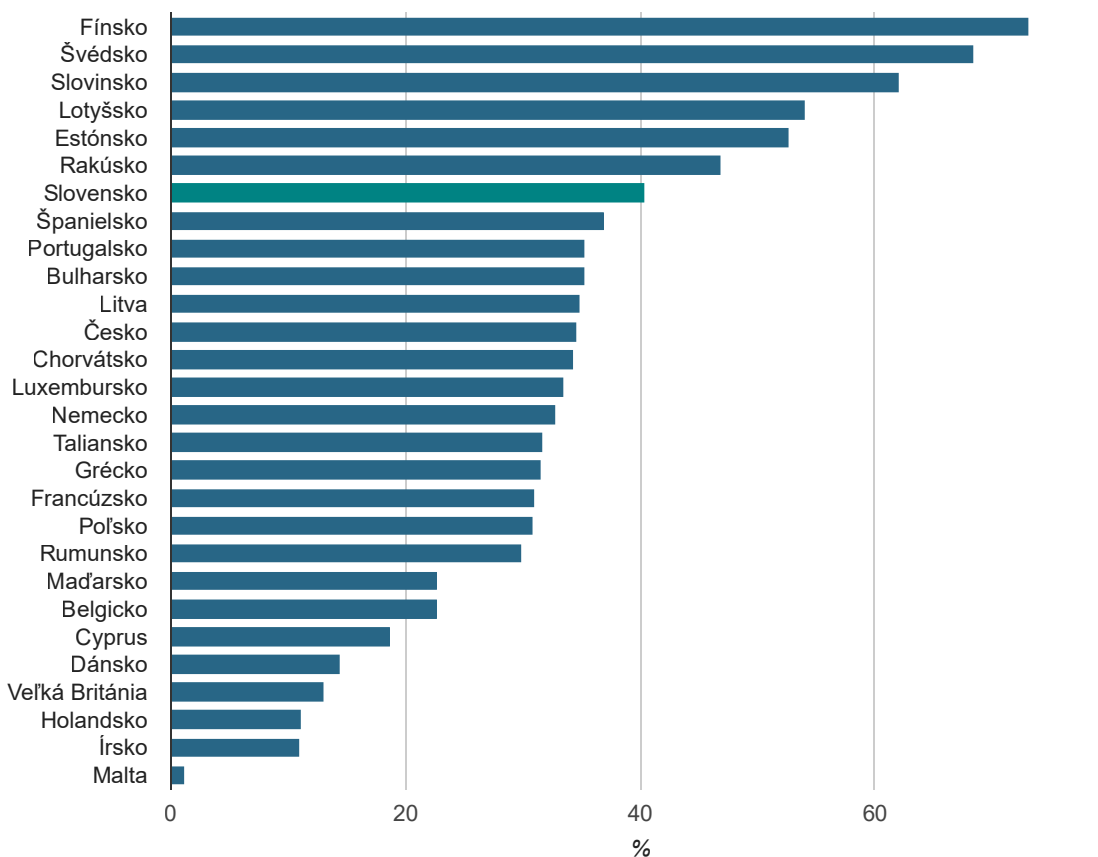
ročný nárast o 2 406 ha), čo predstavuje plochu **41,2 %** územia SR.

Graf 121 I Vývoj výmery lesných pozemkov

Zdroj: ÚGKK

Graf 122 I Medzinárodné porovnanie lesnatosti vybraných štátov

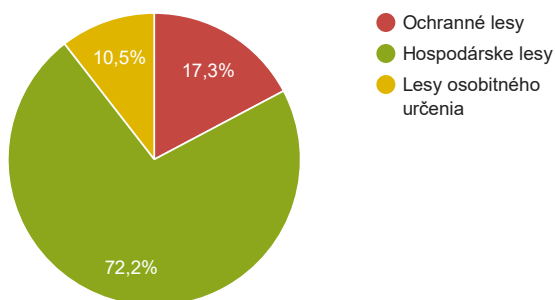
Zdroj: FAO (GFRA 2015)

Poznámka: Údaje zodpovedajú podielu porastovej pôdy zo suchozemskej plochy krajiny (teda bez vodných plôch).

Lesy zo svojej podstaty plnia **viac funkcií (služieb) súčasne**, a to okrem **produkčnej** (hospodárskej) aj **mimoprodukčnej** (verejnoprospešnej) funkcie. Z hľadiska ich prevažujúcich funkcií sa členia na príslušné kategórie, pričom **najviac zastúpenou** kategóriou sú lesy **hospodárske** (oproti roku 2015

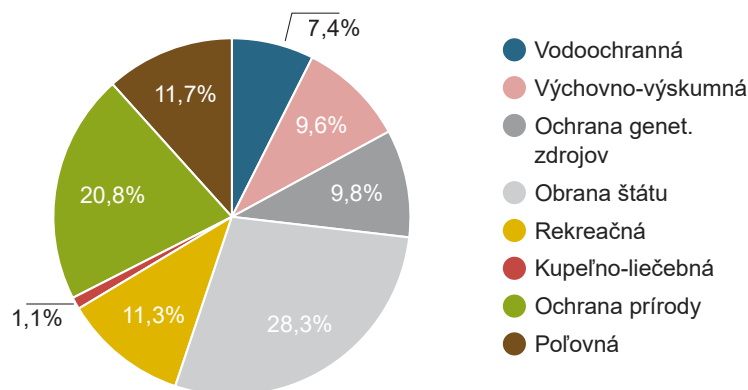
sa zvýšil ich podiel o 0,3 % na úkor lesov osobitného určenia), nasledujú lesy ochranné a najmenšie zastúpenie lesov podľa kategórií majú lesy osobitného určenia. Väčšina hospodárskych lesov sú lesy polyfunkčné, ktoré plnia okrem produkčnej i ďalšie pridružené ekologické a sociálne funkcie.

Graf 123 I Podiel kategórií lesov z porastovej pôdy (2016)

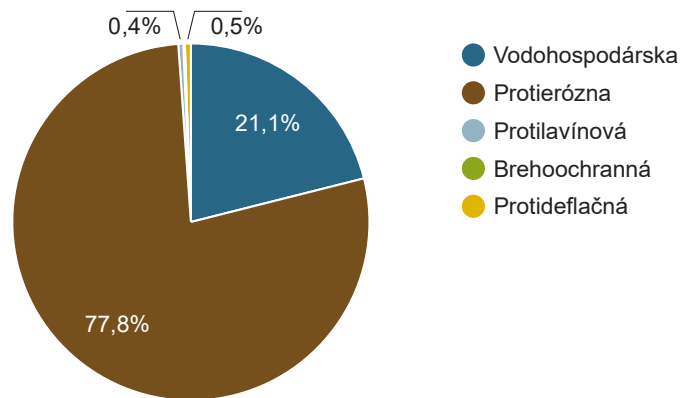
Zdroj: NLC

Graf 124 I Štruktúra plôch lesov osobitného určenia podľa funkcie (2016)

Zdroj: NLC

Graf 125 I Štruktúra plôch ochranných lesov podľa funkcie (2016)

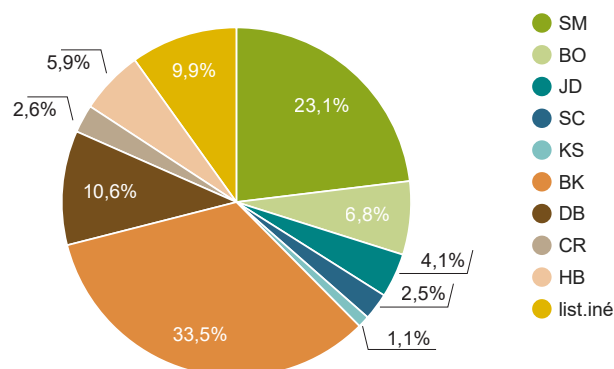

Zdroj: NLC

Drevinové zloženie lesných porastov a jeho blízkosť k prirodzenému, resp. cieľovému stavu je dlhodobým **ukazovateľom miery ovplyvnenia lesa** hospodárskou činnosťou. Dlhodobu sa preto presadzuje **požiadavka rôznorodosti** lesných porastov. K roku 2016 pretrváva priaznivý podiel **list-**

natých drevín (**62,5 %**) oproti **ihličnatým** drevinám (**37,5 %**). V porovnaní s rokom 2015 stúpol podiel listnáčov o ďalších 0,3 %. **Výhľadovo** je cieľom dosiahnuť podiel listnatých drevín 63 % (pričom ich pôvodné (historické) zastúpenie činilo až 79,3 %).

Graf 126 I Podiel drevinového zastúpenia v lesoch SR (2016)

Zdroj: NLC

SM – smrek obyčajný, BO – borovica lesná, JD – jedľa biela, SC – smrekovec opadavý, KS – kosodrevina, BK – buk lesný, DB – dub, CR – dub cerový, HB – hrab obyčajný

OBNOVA LESOV A ICH ZÁSoba

V rámci presadzovania trvalo udržateľného hospodárenia v lesoch sa v súčasnosti kladie osobitný dôraz na **zvýšenie podielu prirodzenej obnovy lesa**. Celkový rozsah **obnovy lesa** oproti predchádzajúcemu roku vzrástol o 2 159 ha

na súčasných **18 060 ha**, pričom **prírodná** obnova vzrástla o 24,6 %. Podiel prirodzenej obnovy z celkovej obnovy lesa v roku 2016 vzrástol o 4 % a dosiahol **39,5 %**.

Graf 127 | Vývoj obnovy lesných porastov

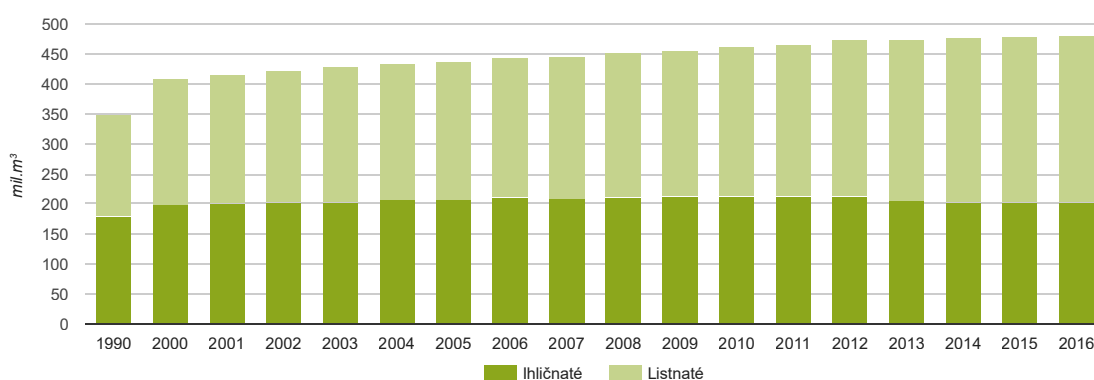

Zdroj: NLC

Porastové zásoby dreva v lesných porastoch sa dlhodobo zvyšujú. V roku 2016 dosiahli **480,65 mil. m³** hrubiny bez kôry, čo je o cca 2,5 mil. m³ viac ako predchádzajúci rok. Rovnako rastie aj priemerná zásoba dreva **na hektár**, ktorá činí **248 m³.ha⁻¹**. Vykazované zvyšovanie zásob dreva súvisí hlavne s

vyšším zastúpením lesov v 8. – 9. vekovom stupni. Súčasný trend **vekovej štruktúry** lesov poukazuje na **starnutie lesov** na Slovensku, teda vek všetkých hlavných drevín s výnimkou smreka (v dôsledku častých kalamitných situácií) sa zvyšuje.

Graf 128 | Vývoj porastovej zásoby dreva v lesoch SR

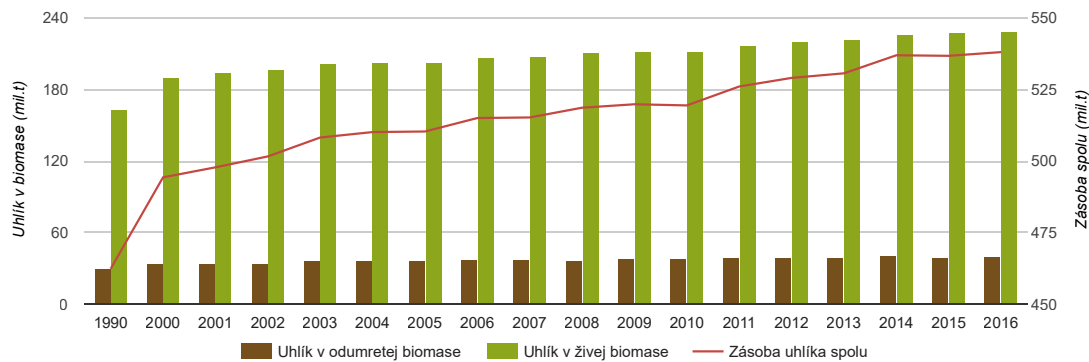

Zdroj: NLC

Z prírodných ekosystémov patria **lesné ekosystémy** k najvýznamnejším článkom v **kolobehu uhlíka**. Lesy sú schopné vďaka veľkému objemu drevnej biomasy dlhodobo akumulovať veľké objemy uhlíka, čím znižujú obsah CO₂ v atmosfére. **Zásoba uhlíka** predstavovala v roku 2016 v lesných ekosys-

témoch, nadzemnej a podzemnej biomase, **538 mil. ton**. Zvyšuje sa tak medziročne aj dlhodobo, čo súvisí so zvyšovaním zásob dreva. Priemerná hektárová zásoba uhlíka v mŕtvom dreve je na Slovensku najvyššia v Európe.

Graf 129 I Vývoj zásoby uhlíka v lesných ekosystémoch

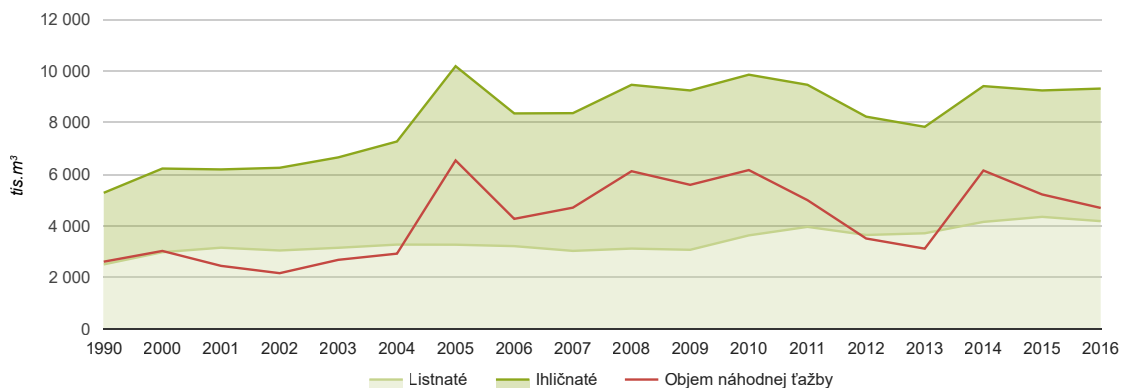
Zdroj: NLC

ŤAŽBA DREVA A VYUŽÍVANIE LESNÝCH ZDROJOV

V roku 2016 sa **ťažba dreva** mierne **zvýšila** a dosiahla **9 321 349 m³**. Podiel **náhodných ťažieb** na celkovej ťažbe dreva oproti predchádzajúcemu roku **poklesol** o 6,1 % na **50,3 %**. **Intenzita využívania lesných zdrojov** (podiel ťažby

na prírastku) predstavovala **77,2 %** (nárast oproti roku 2015 o 0,7 %). Hlavným faktorom zvýšených ťažbových možností a následne aj ťažby dreva je súčasná veková štruktúra lesov a z nej vyplývajúce pretrvávajúce zvyšovanie zásoby dreva.

Graf 130 I Vývoj celkovej a náhodnej ťažby dreva

Zdroj: NLC

CERTIFIKÁCIA LESOV

Cieľom certifikácie lesov je podpora trvalo udržateľného hospodárenia v lesoch, spotreby dreva ako ekologicky obnoviteľného zdroja, výrobkov z dreva, ochrany prírody a trvalo udržateľného rozvoja spoločnosti. V SR sa pri certifikácii lesov používajú **dve certifikačné schémy**:

- o Certifikácia podľa Programu pre vzájomné uznávanie lesných certifikačných schém PEFC (Združenie PEFC Slovensko)
- o Certifikácia podľa schémy Forest Stewardship Council – FSC (Združenie FSC Slovensko)

Výmera všetkých lesov certifikovaných podľa **schémy PEFC** v SR klesla medziročne o 25 049 ha (z dôvodu zmeny nájomných vzťahov a ukončenia certifikácie v prípade jedného subjektu) a k roku 2016 predstavuje **1 229 417 ha (63,2 %** z výmery porastovej pôdy). Vydaných je 264 osvedčení o účasti na certifikácii lesov.

V rámci certifikácie lesov podľa **schémy FSC** dosiahli výmeru **146 271 ha (7,5 %** z výmery porastovej pôdy), udelených bolo 8 certifikátov, pričom celkovo je certifikovaných 32 subjektov LH.

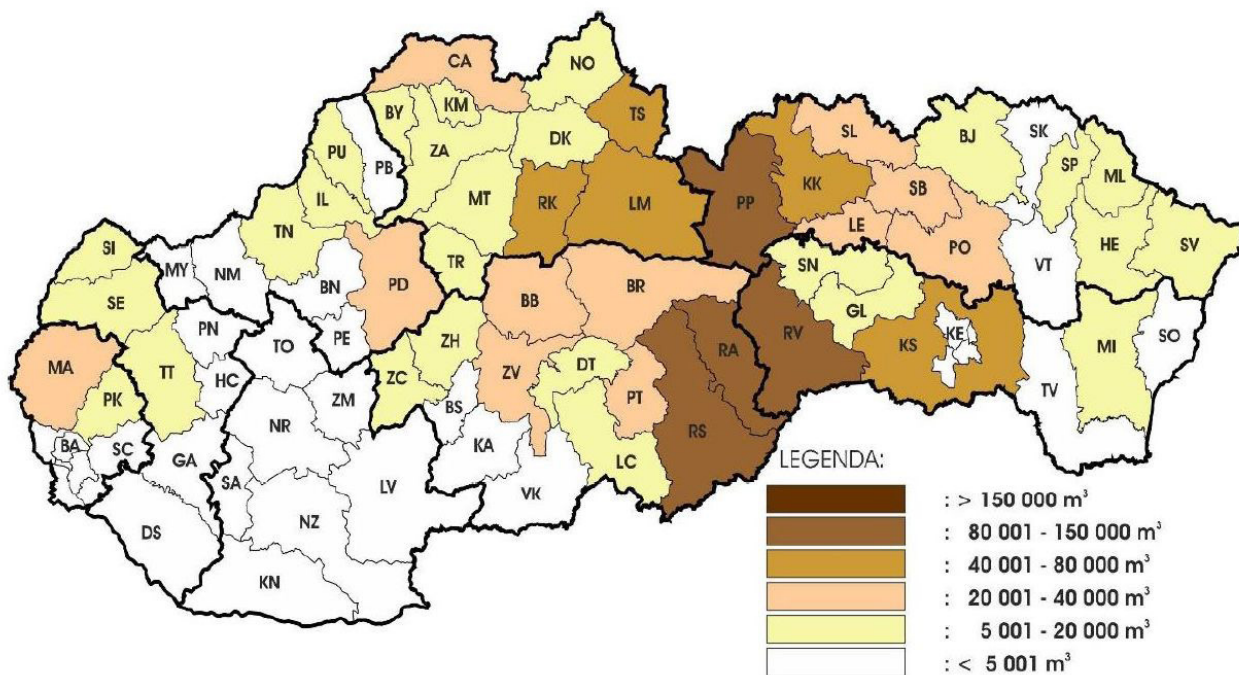
ŠKODLIVÉ ČINITELE A ZDRAVOTNÝ STAV LESOV

Abiotické škodlivé činitele

V dôsledku škodlivého pôsobenia vetra, snehu, námrazy, sucha a ostatných abiotických činiteľov bolo v roku 2016 **poškodených 1 556 835 m³** drevnej hmoty, z čoho 122 088 m³

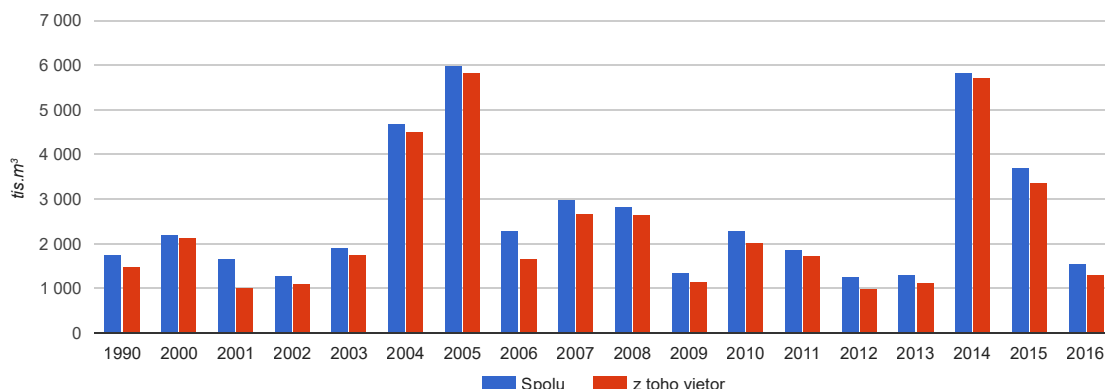
tvoril nespracovaný objem z predchádzajúceho roku. **Podiel vetra** na abiotických škodlivých činiteľoch predstavoval až **85,7 %**. **Spracovaných** bolo celkovo **88,7 %** drevnej hmoty.

Mapa 021 I Poškodenie lesných drevín abiotickými činiteľmi (2016)

Zdroj: NLC

Graf 131 I Vývoj poškodenia lesov abiotickými činiteľmi

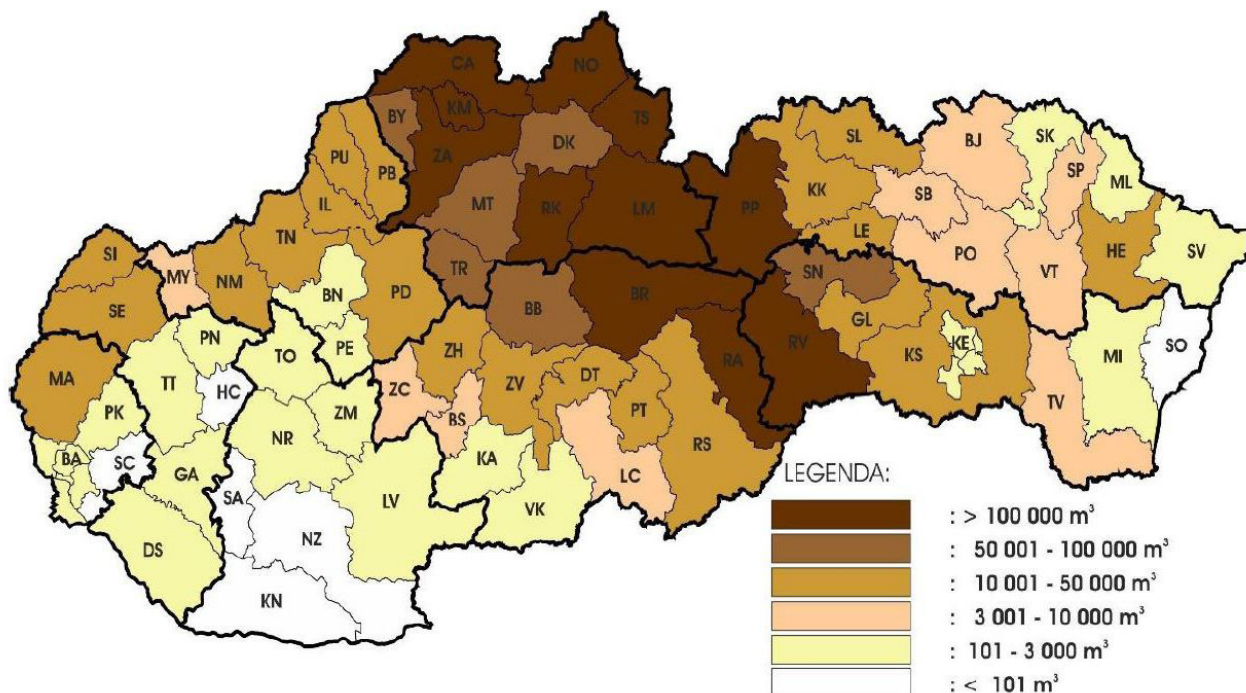
Zdroj: NLC

Biotické škodlivé činitele

Nárast kalamitnej hmoty spôsobenej **biotickými škodlivými činiteľmi** v roku 2016 bol **3 217 932 m³** (spolu aj s ostatkom z predchádzajúceho roku bolo poškodených cez 3 666 tis. ha). Z toho má na náhodných ťažbách najväčši

podiel podkôrny a drevokazný hmyz, ktorý ohrozuje lesné ekosystémy so zastúpením smreka. Ďalšími škodlivými činiteľmi sú fytopatogénne mikroorganizmy, hubové ochorenia, listožravý a cicavý hmyz a poľovná zver.

Mapa 022 I Poškodenie lesných drevín biotickými škodlivými činiteľmi (2016)

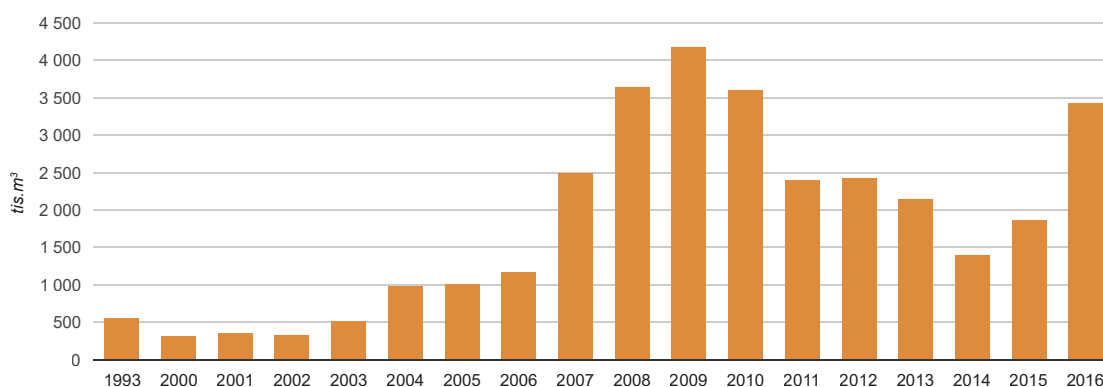

Zdroj: NLC

K roku 2016 bolo **podkôrným a drevokazným hmyzom** poškodených **3 441 911 m³** drevnej hmoty, čo je nárast oproti predchádzajúcemu roku o 1 572,6 tis. m³. Z toho sa spracovalo 89,1 %. Najvýznamnejším škodlivým činiteľom bol opäť **lykožrút smrekový**.

Fytopatogénne organizmy poškodili celkom **224 821 m³** drevnej hmoty (nárast oproti predchádzajúcemu roku o 57,4 %), pričom najvýznamnejším patogénom bola **podpňovka** so 63,1 % podielom.

Graf 132 I Vývoj poškodenia lesov podkôrným a drevokazným hmyzom

Zdroj: NLC

Antropogénne škodlivé činitele

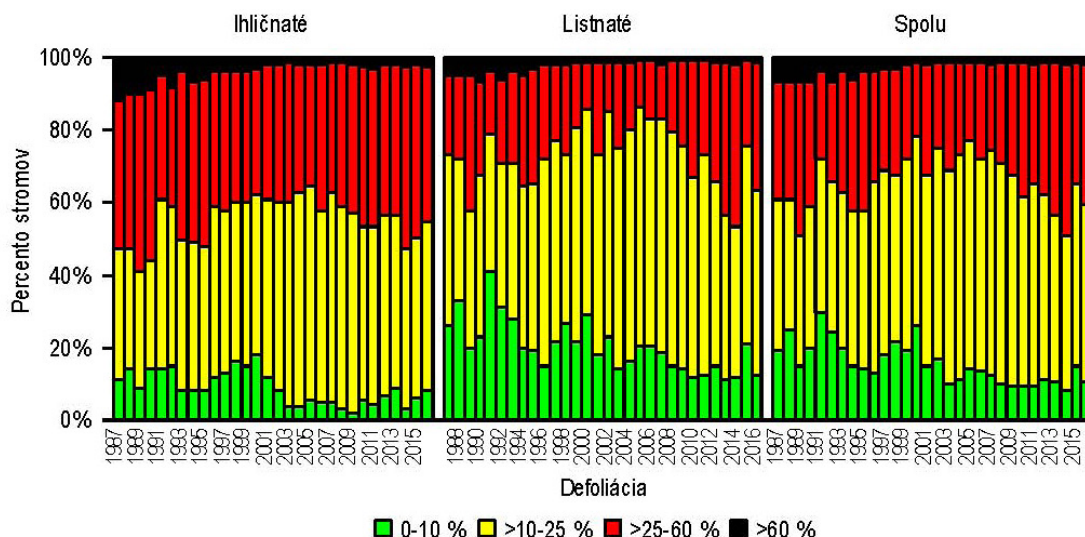
V roku 2016 bolo antropogénnymi škodlivými činiteľmi poškodených **47 407 m³** drevnej hmoty, z čoho 2 154 m³ tvoril nespracovaný objem z predchádzajúceho roku (celkovo to predstavuje medziročný **pokles** o 19,5 %). Najväčší podiel pripadal na **imisie** (až 70,9 %) a vysoký podiel zaznamenali aj krádeže dreva (17,5 %).

V roku 2016 bolo v SR zaznamenaných **136 požiarov lesa** (o 106 menej ako v roku 2015) na ploche **174,9 ha** (oproti 353 ha v roku 2015), s priamou vyčíslenou škodou 96,7 tis. eur. Medzi najčastejšie **príčiny** požiarov v lesoch patrili nezistená príčina, zakladanie ohňov v prírode a vypaľovanie trávy a suchých porastov.

Zdravotný stav lesov

Základným prvkom hodnotenia zdravotného stavu drevín je vizuálne hodnotenie stavu korún stromov, konkrétne straty asimilačných orgánov (odlístenie – **defoliácia**). Rozhodujúci je podiel stromov v stupňoch 2 – 4, teda s defoliáciou väčšou ako 25 % (stromy s nižšou defoliáciou sa považujú za zdravé).

Graf 133 I Vývoj zastúpenia skupín drevín v jednotlivých stupňoch defoliácie

Zdroj: NLC

Poznámka: Na základe hodnotenia straty asimilačných orgánov sa jednotlivé stromy zatriedujú do piatich stupňov defoliácie (0 – 4).

Slovný popis stupňov poškodenia hodnotených stromov:

0 – odlístenie stromov v rozsahu 0 – 10 % bez defoliácie (stromy zdravé)

1 – odlístenie stromov v rozsahu 11 – 25 % slabo defoliované (stromy slabo poškodené)

2 – odlístenie stromov v rozsahu 26 – 60 % stredne defoliované (stromy stredne poškodené)

3 – odlístenie stromov v rozsahu 61 – 99 % silne defoliované (stromy silno poškodené)

4 – odlístenie stromov v rozsahu 100 % odumierajúce a mŕtve

Nepriaznivým faktorom **lepšie odolávajú listnaté** dreviny, čo súvisí okrem iného aj s rozdielnou dobou pretrvávania asimilačných orgánov oproti ihličnatým drevinám. Napriek tomu je práve u nich **od roku 2005** pozorovaný každoročne sa zhoršujúci zdravotný stav. **V roku 2016** bol najvyšší podiel drevín (48,9 %) v 1. stupni defoliácie (50,8 % listnatých a 46,3 % ihličnatých). Do **2. stupňa** defoliácie bolo zaradených **38,3 %** drevín, z toho 35 % listnatých a 43 % ihličnatých. Pri ihličnatých drevinách vrátane smreku a jedle bola od roku 1996 zaznamenaná stabilizácia zdravotného stavu. Na druhej strane sa zaznamenáva trend **zhoršovania zdravotného stavu borovice**.

V celom doterajšom priebehu monitoringu boli **najmenej poškodzovanými drevinami hrab a buk**, avšak v rokoch 2013, 2014 a 2016 bolo aj u týchto drevín zaznamenané výrazné zhoršenie stavu ich defoliácie. **Najviac poškodenou listnatou drevinou** bol až do roku 2014 **dub**, u ktorého sa podiel stromov v stupňoch defoliácie 2 – 4 od roku 2005 do roku 2014 zvýšil o 33 % na úroveň 62 %. V rokoch 2015 –

2016 sa zdravotný stav duba zlepšil, naopak došlo k **výraznému zhoršeniu u hrabu**; jeho zastúpenie v stupňoch 2 – 4 sa zvýšilo až na úroveň 52,1 %.

K ukazovateľom zdravotného stavu a vitality lesov patria aj **depozície síry a dusíka**, ako aj vybrané veličiny charakterizujúce stav pôd (pH, nasýtenie bázami). Výsledky ich hodnotenia naznačujú pokračujúci **mierny pokles depozície síry** (4 – 8 kg.ha⁻¹.rok⁻¹ v posledných rokoch), pričom **depozície dusíka** ostávajú na **pomerne vysokej úrovni** (6 – 16 kg.ha⁻¹.rok⁻¹) a bez signifikantného poklesu. Znamená to prekračovanie kritických záťaží pre dusík na časti územia a riziko eutrofizácie prostredia a vplyvov na biodiverzitu. Z hľadiska kvality ovzdušia pretrváva **nepriaznivý stav vysokých koncentrácií prízemného ozónu**, a to hlavne vo vyšších horských polohách Karpát. Nepriaznivým faktorom pre vývoj zdravotného stavu drevín sú tiež **prejavy zmeny klímy**, najmä výraznejšie odchýlky od normálneho priebehu meteorologických prvkov.

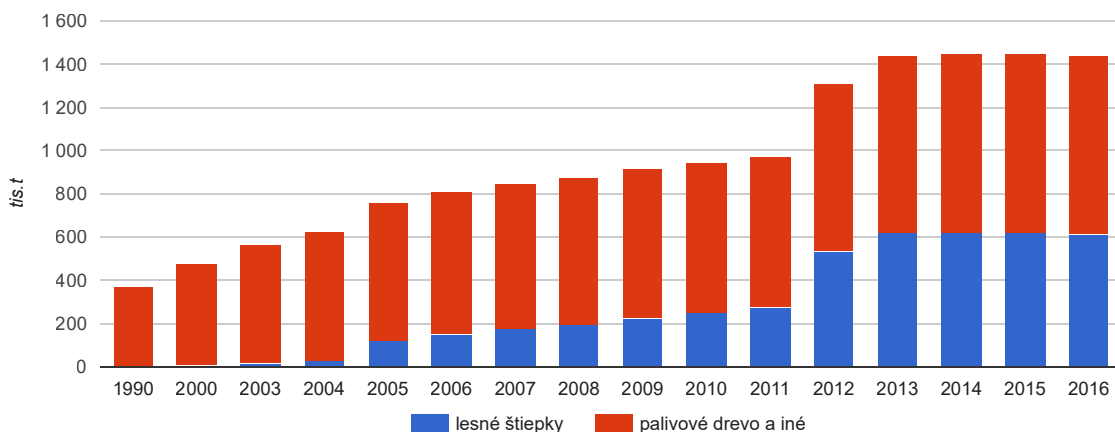
SÚVISIACE ČINNOSTI A ODVETVIA

Využitie dreva na energetické účely

Palivová drewná biomasa – **dendromasa** (lesné štiepky a palivové drevo) je dôležitým obnoviteľným zdrojom energie v SR a ich najväčším potenciálnym zdrojom sú lesné pozemky. Ich **ročný využiteľný potenciál** sa pohybuje na úrovni **2,8 mil. t** a tvorí okolo **60 %** celkového ročného vy-

užiteľného potenciálu tejto suroviny v SR. V roku 2016 **odvetvie LH dodalo** na trh **1,44 mil. ton** palivovej drevnej biomasy vo forme palivového dreva a štiepok (o 10 tis. t menej ako v predchádzajúcom roku).

Graf 134 I Vývoj množstva dendromasy produkovanej v sektore LH na energetické využitie

Zdroj: NLC

Poľovníctvo

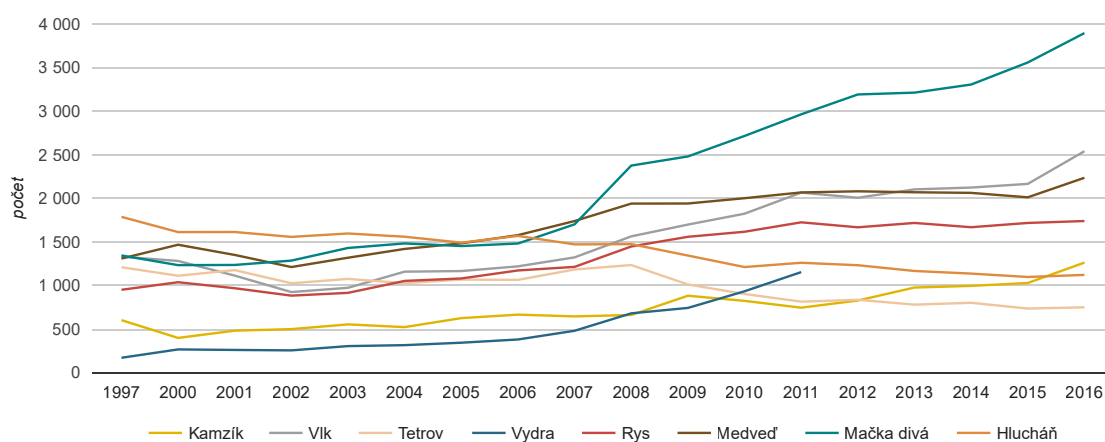
V roku 2016 bolo v SR **1 883 poľovních revírov**. **Celková výmera** poľovnej plochy sa oproti predchádzajúcemu roku zvýšila a predstavuje **4 455 382 ha**.

Naďalej pokračoval nežiaduci trend zvyšovania **jarných kmeňových stavov** (JKS) u jelenej, danielej, muflonej a diviacej zveri. Pozitívne možno hodnotiť mierny nárast stavov srnčej zveri, u ktorej bol dlhodobejšie zaznamenaný pokles početnosti. Znižovanie JKS malej zveri je dlhodobé, v roku 2016 sa však zaznamenal mierne vyšší stav ako v predchádzajúcom roku. Početnosť veľkých šeliem sa mierne zvyšuje. Populácia tatranského kamzika sa zvýšila o 234 jedincov. Na-

rástá však tiež početnosť nepôvodného druhu psika medvedíkovitého. Naproti tomu sa znižuje stav populácií tetrova hlucháňa a tetrova hoľniaka.

Najväčší rozdiel v plánovanom a skutočnom love bol vykázaný u srnčej zveri. Vysoký úhyn srnčej zveri (cca 26 % z plánovaného lovu) spôsobil zníženie jej lovu na cca 69 %. Úbytok malej zveri oproti plánu bol na 87,5 %. V sledovanom období bol zaznamenaný lov invázných druhov zveri - 240 ks psíkov medvedíkovitých, 3 ks ondatry pižmovej, ako aj 2 467 pytliačacích psov.

Graf 135 I Vývoj JKS vzácnej zveri

Zdroj: ŠÚ SR

V roku 2016 boli na lesnom hospodárstve a poľnohospodárstve zaznamenané **škody spôsobené raticovou zverou** vo výške **1 376 tis. eur**, čo predstavuje pokles oproti roku 2015 o 108 tis. eur. Uhradených bolo cca 10 % škôd. Škody spôsobené **velkými šelmami** boli vyčíslené vo výške cez **1 744 tis.**

eur, z čoho bolo uhradených len cez 3,5 %. Oproti roku 2015 sa jedná o nárast škôd o viac ako 340 tis. eur. Najväčšie škody boli spôsobené **vlkami** (74 %). V roku 2016 bolo zaznamenaných spolu **38 útokov medveďa hnedého** na človeka.